

angaaende de Tilfælde, hvor Nogen har bestemt en Anden til at begaae en Forbrydelse, hvor der altsaa er Tale om en saakaldet psychologisk Hovedaarssag eller — som han maaskee med en dansk Venøvnelse kunde kaldes — om en Ansifter, rettest synes i Ordenen at fremstilles efter Reglerne om anden Meddeeltighed i Forbrydelser, som en passende Obergang til Bestemmelserne angaaende Komplot og Bander, har man troet, at det vilde være hensigtsmæssigt, og give det bedste Overblik over den hele Materie, at begynde med Fremstillingen af Reglerne først om den samtidige og derefter om den foregaaende psykiske samt om den underordnede psykologiske Medvirkning til en Forbrydelse.

3 Udkastets § 45 omhandles efter det Anførte den samtidige Meddeeltighed i en Forbrydelse. Efter den gjældende danske Strafferet, saaledes som Principet navnlig er udtalt i flere mere almindelige Straffelove, jfr. Fb. 4de Octbr. 1833 § 25, 11te April 1840 § 21, 26de Marts 1841 § 9, er Reglen desangaaende, at hver den, der under Udførelsen af en Forbrydelse har været Gjerningsmanden behjælpelig, skal straffes, som om han selv havde udøvet den foreliggende Forbrydelse. Der er imidlertid, efter Kommissionens Formening, Anledning til at skjelne imellem det Tilfælde, at flere i Forening udføre den paagjældende Forbrydelse, saa at det nærmest kun er Fordelingen af Rollerne, der bevirker, at det faaer Udseende af, at den Eine kun er Medhjælper og den Anden træder frem som Hovedmand, og det Tilfælde, at den Eine virkelig kun er Medhjælper, idet han, uden selvstændig Villie til at bevirke Forbrydelsens Udførelse, kun yder den egentlige Gjerningsmand en Haandsvækning eller Understøttelse, maaskee endog af en reent underordnet Natur, t. Ex. ved at staae paa Vagt for ham eller hjælpe ham med at transportere Redskaberne til Gjerningens Udøvelse. Mellem disse to Personers Virksomhed synes der at være en principiel Forskjel, saaledes at den sidste ogsaa retfærdigen kun bør belægges med en mindre Straf end den første. Tildeels er dette anerkjendt i den norske Straffelovs Kap. 5 § 3 — skjøndt

ikke selvstændigt, saaledes som i den sachsiske Straffelov af 1855 — og den tidligere Kommission, som iøvrigt havde opstillet den Hovedregel, at den, som har været behjælpelig under Udførelsen, straffes, som om han selv var Gjerningsmand, synes ogsaa at have haft en Følelse af, at denne Hovedregel trængte til en Lempelse, idet den havde foreslaaet, at der skulde tilføies, at Straffen dog under særdeles formildende Omstændigheder skulde kunne nedsættes under Minimum af den Straf, som Gjerningsmanden har forstyldt. Dette kan imidlertid ikke ansees for fyldestgjørende. Maa det nemlig erkjendes, at der er en principiel Forskjel mellem de nævnte 2 Arter af Deeltagelse i en Forbrydelses Udførelse, maa det ogsaa erkjendes at være en Retfærdighedsforbring, at der for den ene i Almindelighed foreskrives en mildere Straf, uden at denne just skal være betinget af særdeles formildende Omstændigheder. Det kan formeentlig ikke med Føie gjøres gjældende herimod, at det hyppig i Pragis vil kunne stille sig saaledes, at Forbrydelsen dog ikke vilde være kommen til Udførelse uden den underordnede Medvirkning fra Medhjælperens Side; herpaa kan nemlig ikke lægges nogen afgjørende Vægt, saadist som det ofte paa den ene Side kan stille sig saaledes, at en Forbrydelse ligesuldt vilde være kommen til Udførelse, om ogsaa den ene Medophavsmand havde trukket sig tilbage dervfra, og paa den anden Side, at en Forbrydelse ikke vilde være bragt til Udførelse, naar en før dens Sværfsættelse ydet Bistand var bleven nægtet, uden at man derfor mener, at i det første Tilfælde Medophavsmanden skulde straffes mindre, eller i det andet Tilfælde den foregaaende Meddeeltige ligesaa strengt som Gjerningsmanden. Ei heller kan der tillægges den Betragtning nogen særdeles Betydning, at det i det praktiske Liv stundom vil være vanskeligt at afgjøre, om den, der har Deel i en Forbrydelses Udførelse, bør betragtes som en blot Medhjælper ved Udførelsen af en Andens forbryderiske Forsæt eller som den, der tillige har gjort dette til sin Villie; saadanne praktiske Vanskeligheder ville idelig møde ved Begrebernes Anvendelse, t. Ex. ved at afgjøre, om En har været psychologisk Hovedaarssag eller Bidaarsag, uden at man derfor tænker paa at